

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 8. července 2014****k národnímu programu reforem Spojeného království na rok 2014 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Spojeného království z roku 2014**

(2014/C 247/26)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. března 2010 schválila Evropská rada návrh Komise zahájit novou strategii pro růst a zaměstnanost, Evropa 2020, založenou na posílené koordinaci hospodářských politik, která se zaměřuje na klíčové oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření k posílení evropského potenciálu pro udržitelný růst a konkurenceschopnost.
- (2) Dne 13. července 2010 přijala Rada na základě návrhů Komise doporučení o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie (na období 2010–2014) a dne 21. října 2010 přijala rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států⁽³⁾, které společně tvoří „integrované hlavní směry“. Členské státy byly vyzvány, aby braly integrované hlavní směry v úvahu v rámci svých vnitrostátních politik v oblasti hospodářství a zaměstnanosti.
- (3) Dne 29. června 2012 hlavy států nebo předsedové vlád členských států rozhodli o Paktu pro růst a zaměstnanost, jenž představuje jednotný rámec pro přijímání opatření na úrovni členských států, EU a eurozóny za použití všech dostupných pák, nástrojů a politik. Rozhodli o krocích, které mají být podniknuty na úrovni členských států, a vyjádřili zejména plné odhodlání dosáhnout cílů strategie Evropa 2020 a naplnit doporučení určená jednotlivým zemím.
- (4) Dne 9. července 2013 přijala Rada doporučení⁽⁴⁾ k národnímu programu reforem Spojeného království na rok 2013 a stanovisko k aktualizovanému konvergenčnímu programu Spojeného království na období 2012/2013–2017/2018.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Jeho platnost byla prodloužena na rok 2014 rozhodnutím Rady 2014/322/EU ze dne 6. května 2014 o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států pro rok 2014 (Úř. věst. L 165, 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 217, 30.7.2013, s. 93.

- (5) Dne 13. listopadu 2013 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2014. Dne 13. listopadu 2013 dále Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování, ve které je Spojené království uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (6) Dne 20. prosince 2013 potvrdila Evropská rada priority pro zajištění finanční stability, fiskální konsolidace a opatření na podporu růstu. Zdůraznila, že je zapotřebí usilovat o diferencovanou fiskální konsolidaci podporující růst, obnovit standardní podmínky pro poskytování úvěrů ekonomice, podporovat růst a konkurenceschopnost, řešit nezaměstnanost a sociální dopady krize a modernizovat veřejnou správu.
- (7) Dne 5. března 2014 zveřejnila Komise výsledky hloubkového přezkumu Spojeného království podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Analýza Komise vede k závěru, že Spojené království se i nadále potýká s makroekonomickou nerovnováhou, jež vyžaduje sledování a politická opatření. Pozornost je zapotřebí i nadále věnovat zejména vývoji v oblasti zadlužení domácností souvisejícímu s vysokou mírou hypotečních úvěrů a strukturálními charakteristikami trhu rezidenčních nemovitostí, jakož i nepříznivému vývoji podílu na vývozním trhu. Rizika v oblasti rezidenčních nemovitostí souvisí s trvalým strukturálním nedostatkem bydlení, přirozeně omezenou nabídkou, zejména v Londýně, přičemž relativně pomalá reakce ze strany nabídky na nárůst poptávky nepřestává hnát ceny nemovitostí směrem nahoru, opět především v Londýně, ale i v jihovýchodní části země, což vede kupující k tomu, že se uvazují k vysokým hypotečním úvěrům. Klesající podíl na vývozním trhu sice pravděpodobně žádné krátkodobé riziko nepředstavuje, přesto spolu se schodkem běžného účtu poukazuje na strukturální problémy. Ty jsou spojeny s mezerami v oblasti dovedností a s nedostatky v oblasti infrastruktury. Pokud jde o veřejné finance, projekce ukazují, že Spojené království nedodrží lhůtu pro odstranění nadměrného schodku, kterou stanovila Rada, a že průměrné roční fiskální úsilí zaostává za doporučeným.
- (8) Dne 30. dubna 2014 předložilo Spojené království svůj národní program reforem na rok 2014 a svůj konvergenční program z roku 2014. Vzhledem k jejich vzájemným vazbám byly oba programy posuzovány současně.
- (9) Podle bodu 4 Protokolu (č. 15) o některých ustanoveních týkajících se Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku se povinnost vyvarovat se nadměrných schodků veřejných financí stanovená v čl. 126 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie na Spojené království nepoužije. Bod 5 protokolu stanoví, že se Spojené království snaží nadměrných schodků veřejných financí vyvarovat. Dne 8. července 2008 Rada v souladu s čl. 104 odst. 6 Smlouvy o založení Evropského společenství rozhodla, že ve Spojeném království existuje nadměrný schodek.
- (10) Cílem rozpočtové strategie nastíněné v konvergenčním programu z roku 2014 je, aby na konci současného pětiletého klouzavého období, které končí obdobím 2018/2019, bylo dosaženo vyrovnaného cyklicky očištěného běžného rozpočtu. Konvergenční program neobsahuje střednědobý rozpočtový cíl podle Paktu o stabilitě a růstu. Výše schodku veřejných financí se v období 2014/2015 odhaduje na 5,0 % HDP poté, co v období 2009/2010 dosáhla svého vrcholu ve výši 11,4 % HDP. To není v souladu s lhůtou pro odstranění nadměrného schodku, kterou stanovila Rada. Podle konvergenčního programu bude nadměrný schodek odstraněn v období 2016/2017 (2,4 % HDP), tedy dva roky po uplynutí lhůty stanovené Radou. Konvergenční program očekává, že se (nově vypočtený) strukturální schodek veřejných financí během rokulepší o 0,3 procentního bodu na 4,4 % HDP do období 2014/2015. Rozpočtové plány nejsou ke splnění doporučeného průměrného ročního fiskálního úsilí pro odstranění nadměrného schodku dostačující. Konvergenční program nato počítá s ročním zlepšením (nově vypočteného) strukturálního salda o 0,8 procentního bodu v období 2015/2016 a o 1,3 procentního bodu v období 2016/2017. Celkově vzato je konvergenční program jen zčásti v souladu s požadavky Paktu o stabilitě a růstu.
- (11) Konsolidace bylo dosud převážně dosahováno snižováním výdajů, a proto by bylo možné uvažovat o potenciálním příspěvku z příjmů pocházejících z rozšíření daňové základny. Spojené království čelí vysoké míře ušlých daní, zvláště pokud jde o nepřímé zdanění. Podle konvergenčního programu by se měl poměr veřejného dluhu k HDP zvýšit v období 2015/2016 na 93,1 % a následně v období 2018/2019 klesnout na 86,6 %. Makroekonomický scénář Spojeného království, na němž jsou založeny

rozpočtové projekce konvergenčního programu, je realistický. Potenciální rizika pro rozpočtové projekce mají svůj původ v nižším než očekávaném růstu způsobenému mzdovou zdrženlivostí, jež dusí soukromou spotřebu, a nejistotě brzdící investice. Projekce jsou nicméně v souladu s prognózou útvarů Komise z jara 2014, která také nepočítá s korekcí nadměrného schodku ve lhůtě stanovené Radou. Podle prognózy Komise nadto změna strukturálního salda (po korekci) v období 2010–2014 zaostává za doporučením průměrně o 0,6 % HDP ročně a předpokládá se, že požadované úrovně nedosáhne ani v roce 2015. Na základě prognózy Komise a posouzení konvergenčního programu provedeného Radou podle nařízení (ES) č. 1466/97 má Rada za to, že jsou nutná další opatření, aby byl zajištěn soulad s doporučením v rámci postupu při nadměrném schodku.

- (12) Pokud jde o sektor obytných nemovitostí, přijalo Spojené království opatření jak na straně nabídky, tak na straně poptávky. Přes určitý nárůst zůstává nabídka nových nemovitostí nízká a významně zaostává za poptávkou. To v kombinaci s nízkými úrokovými sazbami a příznivějšími podmínkami pro poskytování hypoték (např. vyšším poměrem úvěru k příjmům) vedlo k nárůstu cen obytných nemovitostí v určitých částech Spojeného království, zejména v Londýně. Nedostatečná nabídka je dlouhodobým strukturálním jevem a ve střednědobém horizontu zřejmě potrvá. K dalšímu posílení nabídky obytných nemovitostí je zapotřebí jednat – vytvářet vhodné pobídky pro zvýšení nabídky na místní úrovni. Orgány by měly i nadále sledovat ceny obytných nemovitostí i výši hypotečního zadlužení a být připraveny v případě potřeby přijmout vhodná opatření, mj. úpravu programu Help to Buy 2 (program záruk za úvěr). Existuje potřeba zvýšit transparentnost používání a dopadu regulace v odvětví obytných nemovitostí ze strany Výboru pro finanční politiku, která by mohla pomoci řešit problémy s přemrštěností cen nemovitostí a nárůstem hypotečního zadlužení. Měly by se zvážit reformy ve zdanění pozemků a nemovitostí, aby se zmírnila narušení trhu obytných nemovitostí.
- (13) Spojené království nepřestává řešit problémy nezaměstnanosti a podzaměstnanosti, jakož i specifické otázky spojené s nezaměstnaností mladých lidí. Mladí lidé mají značné problémy se získáváním dovedností a pracovních zkušeností, které si žádá trh práce, a problémem je rovněž, jak zvýšit nabídku učňovského vzdělávání. Tím lze vysvětlit skutečnost, že zájem o subvencování mzdových nákladů poskytované v rámci programu smluv pro mladé (Youth Contract) zůstává nižší, než se očekávalo. Trh práce zápasí s nedostatkem potřebných dovedností a orgány se snaží requalifikovat pracovní sílu v rámci boje s nezaměstnaností a nedostatkem vysoce kvalitních odborných a technických dovedností. Přes pokusy o lepší kvalitu učňovských programů je zapotřebí vynaložit další úsilí. Systémy hodnocení kvalifikace nadto zůstávají složité a je nutné je zjednodušit, aby se usnadnilo všeobecné uznávání kvalifikace a zvýšila míra zapojení zaměstnavatelů.
- (14) Orgány se zabývají problémy slabých pracovních pobídek zejména pro příjemce sociálních dávek zavedením tzv. „Universal Credit“, který jim umožní si i po nástupu do práce zachovat některé dávky. Toto opatření by mohlo mít pozitivní dopad na míru zaměstnanosti, ale velmi bude záležet na jeho účinné realizaci a na podpůrných službách, včetně vzájemného působení s ostatními dávkami. Důraz na návrat do pracovního procesu se odrazil také v omezení roční úpravy řady dávek a daňových úlev pro osoby v produktivním věku na 1 % do roku 2016.
- (15) Spojené království pokračuje v řešení problému nízké zaměstnanosti rodičů zajišťováním lepšího přístupu k vysoce kvalitní a dostupné péči o dítě. Nadále zavádí systémy, které mají učinit péči o dítě cenově dostupnější pro rodiče zaměstnané jak na částečný, tak na plný úvazek, přičemž se bere ohled na různou úroveň příjmů. Náklady na péči o dítě však zůstávají mezi nejvyššími v Unii, což nepřestává být problémem především pro druhého výdělečně činného partnera a pro samoživitele.
- (16) Pokud jde o přístup k financování, zůstává úroveň nárůstu úvěrů i přes zlepšení podmínek na trzích s úvěry v roce 2013 nízká a stávající politiky potřebují delší čas, aby se ukázalo, zda byly úspěšné. Se specifickými problémy, pokud jde o přístup k úvěrům, se potýkají malé a střední podniky. Zatímco velké podniky mohou získat finanční prostředky přímo na velkoobchodních trzích a využívat výhod z široké

nabídky finančních služeb, které jsou ve Spojeném království k dispozici, malé a střední podniky jsou z převážné části závislé na bankách, když chtějí využít externích zdrojů financování. K pozitivnímu posunu došlo při plnění doporučení z minulého roku ohledně hospodářské soutěže v bankovním odvětví, a to vytvořením nových bank (challenger banks). Jedním z takových příkladů je banka TSB, i když tato banka není zatím plně nezávislá

- (17) V prosinci 2013 zveřejnilo Spojené království aktualizaci národního plánu pro infrastrukturu: jedná se o dlouhodobou a strategickou koncepci plánování, financování, financí a budování infrastruktury. V plánu je vytvořena „infrastruktura“ pro prospektivní kapitálové investice do roku 2020 a dále v celkové výši 375 miliard GBP (přibližně 460 miliard EUR). Velká část této „infrastruktury“ (340 miliard GBP, tj. asi 420 miliard EUR) se týká investic do energetiky a dopravy. U zhruba tří čtvrtin finančních prostředků se počítá se soukromými zdroji a zbytek by měl pocházet z veřejných zdrojů. Přes vhodnost takové iniciativy přetrvávají obavy, pokud jde o financování ze soukromých zdrojů, právní jistotu a včasné udělení stavebního povolení. Je tudíž zapotřebí vytvořit přísný mechanismus na zmírnění rizik spojených s financováním a realizací a současně zajistit transparentnost plánovaných a skutečných výdajů na infrastrukturu.
- (18) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Spojeného království. Posoudila národní program reforem i konvergenční program. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Spojeném království, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny Unie, jelikož je třeba posílit celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii tím, že pro budoucí rozhodování členských států budou poskytnuty vstupy na úrovni Unie. Její doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 6.
- (19) Na základě tohoto posouzení Rada projednala konvergenční program Spojeného království a její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (20) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení Rada přezkoumala národní program reforem a konvergenční program. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 2, 3, 5 a 6,

DOPORUČUJE Spojenému království v období 2014–2015:

1. Posílit rozpočtovou strategii usilující o udržitelné odstranění nadměrného schodku v souladu s doporučením Rady v rámci postupu při nadměrném schodku. Pokračovat v diferencovaném prorůstovém přístupu k fiskálnímu zpřísnování upřednostňováním kapitálových investic. Za účelem podpory fiskální konsolidace by se mělo zvážit zvýšení příjmů skrze rozšíření daňové základny. Odstraňovat strukturální překážky v rámci infrastruktury, nedostatky dovedností a řešit přístup malých a středních podniků k financování s cílem povzbudit růst vývozu zboží i služeb.
2. Zvýšit transparentnost používání a dopadu makroobezřetnostní regulace v sektoru obytných nemovitostí ze strany Výboru pro finanční politiku působícího v rámci Bank of England. Přijmout vhodná opatření proti rychlému růstu cen nemovitostí v oblastech Spojeného království, jež mají zásadní podíl na hospodářském růstu, zejména v Londýně, a zmírňovat rizika spojená s vysokým hypotečním zadlužením. Sledovat program Help to Buy 2 a v případě potřeby jej upravit. Zvážit reformy ve zdanění pozemků a nemovitostí, včetně opatření týkajících se přecenění nemovitostí, aby se zmírnila narušení trhu obytných nemovitostí. Pokračovat v úsilí o větší nabídku v sektoru bydlení.
3. Pokračovat v programu smluv pro mladé, a to zejména zvyšováním dovedností odpovídajících potřebám zaměstnavatelů. Zajistit zapojení zaměstnavatelů důrazem na odstraňování nedostatku dovedností prostřednictvím poskytování pokročilejších a vysoce kvalitních dovedností a rozšiřováním nabídky učňovského vzdělávání. Snížit počet mladých lidí s nízkou úrovní základních dovedností.

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

4. Neustávat v úsilí v boji proti dětské chudobě v domácnostech s nízkými příjmy, a to tím, že se zajistí, aby Universal Credit a další sociální reformy přinášely odpovídající výsledky v podobě zřetelných pobídek k práci a podpůrných služeb. Zlepšit přístup k cenově dostupnější kvalitní péči o dítě.
5. Pokračovat v úsilí o zlepšení přístupu malých a středních podniků k bankovnímu i nebankovnímu financování. Zajistit efektivní fungování banky Business Bank a podporovat vznik nových bank (challenger banks).
6. Sledovat plnění národního plánu pro infrastrukturu prostřednictvím zvyšování předvídatelnosti plánování a poskytováním jistoty ohledně závazků financování. Zajistit transparentnost a odpovědnost jednotným a včasným poskytováním informací o provádění plánu.

V Bruselu dne 8. července 2014.

Za Radu

předseda

P. C. PADOAN
